

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Lindbackens skola Hagtorpsvägen 55 Tel administratör: 018-727 78 12 E-post administratör: cecilia.hultqvist@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor:	Anna Carlén Tel: 018-727 65 65 Anna.carlen@ uppsala.se
Planens giltighetstid:	aug 2019 – aug 2020

SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

Likabehandlingsarbetet innefattar både främjande och förebyggande arbete. Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår från skolan och fritidshemmets övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg skol- och fritidshemsmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranleds av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

Det förebyggande arbetet ska ske systematiskt för att upptäcka var i verksamheten diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling sker eller riskerar att ske. Det förebyggande arbetet går ut på att kartlägga, upptäcka och förebygga sådana risker.

Lindbackens vision för arbetet med likabehandling

Skolans långsiktiga mål är att varje elev

- Kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstagande grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter
- Respekterar andra människors egenvärde
- Tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor
- Kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla med andras bästa för ögonen
- Visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv (Lgr 11)

Vidare är vår önskan att alla elever på skolan ska känna sig trygga och ingen ska bli mobbad eller kränkt. Verksamheten på Lindbackens skola skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och vi tar tydligt avstånd från diskriminering och kränkande beteende.

FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING – 2018-2019

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

Lindbackens skola är en ny skola som för ett år sedan flyttade in i nybyggda lokaler. Tidigare var Lindbackens skola en del av Årstaskolan.

UNDERSÖKNING AV RISKER (STEG 1)

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

Trygghetsenkäter under föregående läsår

Lindbackens egna elevenkäter hösten 2018:

I slutet av höstterminen genomfördes en elevenkät som alla elever från förskoleklass – åk 3 besvarade. Följande frågor fanns med i enkäten:

1. Trivs du i skolan?
2. Hur känns det när du tänker på skolan?
3. Finns det någon vuxen i skolan som du känner att du kan berätta för om något hänt?
4. Har du någon att vara med i skolan?
5. Vet du någon som är ensam på rasterna?
6. Har du blivit retad någon gång i skolan?
7. Har du blivit slagen någon gång i skolan?

De första fyra frågorna besvarades med glada/ledsna munnar i fyra nivåer. Den femte till sjunde frågan hade svarsalternativ ja/nej/ibland.

Därefter hade skolans värdegrundsgrupp, som består av tre pedagoger, individuella intervjuer med samtliga elever i alla klasser utifrån gemensamma frågor om otrygga områden på skolan. Till sin hjälp hade de en karta över skolgården. Undersökningarna gäller både skoldag och fritidstid.

Under våren har även samtliga elever fått möjlighet att fylla i Uppsala kommuns gemensamma frågor.

Elevenkäterna sammanställdes och redovisades per årskurs. Vi valde att göra så för att få se eventuella skillnader mellan de olika årskurserna.

Därefter gjordes en sammanställning av hela skolan för att också få en helhetsbild som kan jämföras över tid. Tanken är att enkäten ska genomföras varje hösttermin med samtliga elever. (Då skolan är ny finns inga tidigare uppgifter att jämföra med.)

Det som framkom av enkäten är att våra elever i förskoleklass är de elever som verkar vara mest trygga och tillfreds i skolan. Deras svarsresultat var det mest positiva.

Eleverna i åk 1 var de elever som anser sig minst ensamma på rasterna.

Åk 2 trivs bra, har vänner och känner att det finns vuxna som de kan anförtro sig åt men många elever i årskursen upplever att de blir retade och slagna.

Eleverna i åk 3 är den årskurs som är mest missnöjd. Deras svarsresultat är lägst på samtliga frågor förutom på frågan *"Har du blivit slagen av någon i skolan"* där åk 2 har ett sämre resultat.

Sammantaget kan vi se att vi behöver arbeta vidare med de två sista frågorna i enkäten, *"Har du blivit retad någon gång i skolan?"* och *"Har du blivit slagen av någon i skolan?"*

Fördjupande elevintervjuer (dec 2018-jan 2019):

190 elever av 214 har intervjuats i årskurserna förskoleklass – åk 3. Vid intervjuerna användes en karta över skolhuset och skolgården där 10 olika områden markerats. Dessa är:

Skolhuset, matsalen, fotbollsplanen, skogsdungen, klätterställningen, skeppet inkl gungorna, området vid snurrleksaken, kullarna, sandlådan/scenen samt bänkarna under tak.

120 av eleverna sa att de känner sig trygga överallt på skolgården. Ett mycket positivt resultat. Men det finns elever som känner sig otrygga och de tre främsta områden är:

- *Skogsdungen*. Många som leker där och det blir lätt bråk. 31 elever nämner detta.
- *Kullarna*. Många puttats, mycket folk på liten yta. En del sparkar fotboll där. 16 elever säger det.
- *Fotbollsplanen*. De yngre eleverna tycker att de stora skjuter för hårt och snabbt. Många elever där, blir lätt bråk. 15 elever tycker det.

Kommunens gemensamma mallar för elevenkäter mars 2019:

Lindbackens skola har relativt låga resultat i jämförelse med andra skolor och mycket beror på att vi är en nystartad skola i ett uppbyggnadsskede. Vi behöver också ta mer tid till att göra enkäterna då vi upplevde att det var många elever som hade svårt att förstå frågorna och omsätta dessa till verkligheten. Vi har ändå ett resultat som ligger mellan 72-96 av 100 där vi främst behöver vi tydligare över att berätta vad som krävs för att eleverna ska nå målen, att ge återkoppling i större utsträckning kring hur eleverna utvecklas samt höja förväntningarna på eleverna. När det gäller tryggheten så går även den att utveckla där förskoleklassens resultat låg på 82 av 100 och åk 1-3 på 81 av 100. På fritids är siffran högre, 92 av 100. Under vårterminen 2019 har åk 1 fördelats på tre klasser istället för två, ändrade rasttider för att öka tryggheten och på fritids ändrade man sina gruppindelningar.

Observationer

Skolpersonal finns ständigt närvarande, både under skol- och fritidstid samt under raster. Skolpersonal observerar och ingriper vid eventuella konflikter och/eller rapporterar till elevhälsoteamet alternativt mentor kring elever som kan behöva extra stöd. Under året har flera ytterligare åtgärder gjorts kring raster och skolgården som orsakat en hel del otrygghet, t ex regler för fotbollsplanen och begränsning av skolgård.

Utvecklingssamtal

Inför varje utvecklingssamtal fyller eleverna i en samtalsmall med frågor om hela sin skolsituation, både trivsel och kunskapsmässigt. Att dessa frågor tas upp på utvecklingssamtalet gynnar samarbetet mellan hemmet och skolan. Om det framkommer att eleven känner sig utsatt på något sätt, arbetar lärare och eleven tillsammans för att följa upp situationen och få en förändring.

ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

I steg två ska orsakerna till upptäckta risker och hinder analyseras.

I augusti 2018 flyttade vi in i skolans nya lokaler, 212 elever i förskoleklass – åk 3. Eleverna i åk 1-3 hade tidigare gått på Årstaskolan och varit en del av den skolan vilket gör att de känner varandra sen tidigare. I samband med flytten började också många nya elever i åk 1-3 samt 72 nya förskoleklassel elever.

Hösten 2018 var en speciell tid för alla, både barn och vuxna. De flesta i personalgruppen var nya för varandra, liksom eleverna. Skolan var inte helt färdigbyggd vid terminsstarten och rutiner/regler/planer mm behövde upprättas. Skolverksamheten kom igång på ett bra sätt utifrån rådande omständigheter men viss oro fanns så klart hos en del elever. Från föräldrahåll fick vi mest ta emot positiva synpunkter men det fanns också föräldrar som var oroliga pga den

byggnation som fortfarande pågick, t ex delar av skolgården och den ordinarie matsalen. Skolan fick upprätta en hel del provisoriska lösningar under höstterminens första hälft.

Hösten 2019: Successivt har gemensamma förhållningssätt, regler, planer, rutiner vuxit fram och det har generellt blivit lugnare på skolan. Elever och personal känner varandra bättre och verksamheten vilket i sig skapar en större trygghet. Eftersom vi växer med ca 100 nya elever varje år och många nya medarbetare så har vi en del växtvärk på skolan och vi fortsätter att ständigt utvärdera, förfina rutiner och skapa nya där skolan saknar strukturer. Det har varit många rektorbyten sedan starten vilket också har bidragit till saknad av tydlig ledning under perioder.

ÅTGÄRDER 2019-2020 (STEG 3)

Mot bakgrund av föregående års utvärdering, undersökningen (steg 1) och analysen (steg 2) ska de förebyggande och främjade åtgärder som skäligen kan krävas vidtas. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling. Åtgärderna tar sikte på att minimera risken för diskriminering och kränkande behandling m.m. och utgår från identifierade riskfaktorer. De konkreta åtgärder som planeras utgår från den undersökning som gjorts.

Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Utveckla rastverksamheten genom att införa t ex gemensamma lekar och rörelse.	Hela skolan	Ökad trivsel och trygghet. Minska antalet konflikter.	Aktivitetsgruppen med stöd av trygghetsteamet	Våren - 19 samt hösten - 19	Regelbundna avstämningar. Jan -20
Skapa lugna rum på fritids.	Fritidsverksamhet	Elever som behöver lugn och ro ska kunna få det.	Fritidspedagogerna	Våren - 19 Samt hösten - 19	Maj/sept-19 - PÅBÖRJAD
Förändra fritidshemmet grupper.	Fritidsverksamhet	Ökad trivsel och trygghet. Minska antalet konflikter.	Fritidspersonalen	Våren - 19	Maj/sept -19 - KLAR
Uppdelade raster. Yngre elever i åk F-1 har annan rasttid på måndagar och fredagar än vad eleverna i åk 2 och 3 har.	Hela skolan	Både yngre och äldre elever ska få större utrymme på skolgården vilket vi tror ska minska antalet konflikter.	Rektor	Våren - 19	Ma/juni -19 - KLAR

Fadderskap. Åk 3 arbetar tillsammans med förskoleklasserna i olika sammanhang.	Åk F och åk 3	Öka tryggheten för våra yngsta elever. Få eleverna i åk 3 att förstå vikten av att vara bra förebilder.	Lärarna i åk F och åk 3.	Våren -19 Samt hösten -19	januari -20 - PÅBÖRJAD
Skolan är till hösten anmäld att vara med i IBIS-projektet. <i>(utveckla en positiv skolkultur)</i>	Hela skolan	Skapa en skola där elever känner trygghet och gemenskap. En skola där regler efterlevs och vi respekterar varandra.	Rektor	Hösten -19	Juni 2020- PÅBÖRJAD
Ta fram en gemensam värdegrund & förnya trivselreglerna (i enlighet med IBIS)	Hela skolan	genom vårt demokratiska uppdrag främja ett skolklimat där alla barn och elever känner sig trygga och respekterade	Rektor	Hösten -19	Juni 2020
Nya rutiner kring kränkingsanmälningar	Hela skolan	Pga ny rektor och ny kurator så ska rutinerna göras om och förtydligas.	Rektor	Maj -19	September KLAR

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4)

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Uppdelade raster	Minska antalet barn ute samtidigt samt öka tryggheten på rasterna, började vissa dagar för att senare utvärdera.	Dagarna med uppdelningen fungerade bättre och till hösten -19 sker alla raster uppdelade i olika grupperingar.
Förändrade grupper på fritids	Öka tryggheten och minska antalet konflikter.	Både elever och föräldrar blev med nöjda i de nya grupperingarna (mer åldersanpassat). Eleverna blev tryggare.

Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?Ja Nej

Om nej, varför?

ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling.

Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

I alla klasser pratas det regelbundet om skolans värdegrund och i samband med det tas det även upp om vad eleverna ska göra om de blir utsatta för kränkningar, diskriminering, trakasserier eller liknande. Eleverna uppmanas att gå till en vuxen och berätta i direkt anknytning till att hen blivit utsatt. Den vuxne kan vara en klasslärare/mentor eller annan personal som finns tillgänglig. Det är därefter den vuxnes ansvar att skyndsamt prata med berörda elever för att lösa situationen och trygga den som blivit utsatt. När en elev eller dess vårdnadshavare upplever att eleven blivit kränkt i skolan och händelsen inte tagits om hand av någon på plats, bör i första hand kontakt tas med elevens mentor/klasslärare. Alternativt kan även annan vuxen på skolan kontaktas exempelvis rektor, elevhälsans personal eller annan anställd på skolan. Informationen kan lämnas muntligt eller skriftligt. Är anmälan anonym kan möjligheten att utreda händelsen försämrats. Om en anställd person på skolan kränkt en elev ska alltid rektor kontaktas.

Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

Den personal som finns närvarande och ser en händelse av ovan nämnda karaktär eller blir först informerad om en sådan händelse, är ansvarig för att skriva en anmälan och dokumentera det inträffade, prata med berörda elever för att reda ut och lösa situationen samt informera om händelsen till berörda elevers vårdnadshavare; alternativt lämna över ansvaret till elevens mentor. Den skriftliga anmälan lämnas till rektor, en kopia till de inblandade elevernas/elevens mentor och en kopia till skolans kurator. Därefter är rektor ansvarig för att anmäla händelsen till huvudmannen och senare även att skicka in utredningen samt avsluta ärendet.

Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

I direkt anslutning till att en anmälan gjorts ska en utredning inledas. I utredningen ska redogöras för vem som utsatt vem och för vad och innehålla en sammanfattning av de samtal som hållits med inblandade elever och deras vårdnadshavare. Det ska även redogöras för vilka åtgärder som vidtagits för att den utsatta eleven ska känna sig trygg i fortsättningen och det inträffade inte ska upprepas.

Därefter är rektor ansvarig för att skicka utredningen och åtgärderna vidare till huvudmannen och senare även att skicka in utredningen samt avsluta ärendet.

För att upptäcka om det finns elever som återkommande utsätts eller utsätter andra för kränkningar, görs en sammanställning av inkomna anmälningar. Sammanställningen presenteras, analyseras och utvärderas i elevhälsoteamet för att se mönster och vidta ytterligare åtgärder en gång i månaden.

Rutin när personal har kränkt barn/elever

Den som upptäcker och/eller får kännedom om att personal har kränkt elev/elever agerar omedelbart genom att förhindra fortsatt kränkning och tar sedan kontakt med rektor eller biträdande rektor. Rektor ansvarar för att anmälan skickas till huvudman. Rektor ansvarar även för utredning och dokumentation. Om rektor efter utredning kommer fram till att kränkande behandling har förekommit åligger det rektor att kontakta HR för vidare utredning och eventuella åtgärder. Utifrån ärendets omständigheter görs bedömning om eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan

Planen ska utvärderas i slutet av läsåret i juni och i början av nytt läsår (augusti) upprättas en ny plan.

DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

I skolans elevråd lyfts värdegrundsfrågor med jämna mellanrum. T ex kom förslaget om separata raster för yngre respektive äldre elever via elever i elevrådet. Skolan har även ett matråd där matsalsmiljö, trygghet och matro diskuteras. Fler elevdemokratigrupper kommer skapas under året. Alla klasser och fritidsgrupperna arbetar regelbundet med värdegrundsfrågor och här har pedagogerna en viktig roll att involvera eleverna i det främjande och förebyggande arbetet. Deras tankar och idéer ska vara en del av arbetet.

Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

All personal ska känna till planen mot diskriminering och kränkande behandling och verka enligt den. Personal deltar i genomförandet av insatser och aktiviteter i den främjande och förebyggande arbetet. Personal är också delaktiga i utvärderingen av enkätsvar och i arbetet med handlingsplanerna för förbättringar och ökad trygghet. Skolans trygghetsteam ansvarar för att hitta på olika aktiviteter för att främja planens förverkligande.

ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Likabehandlingsplanen arbetas fram utifrån elevernas resultat av trivselenkäterna, observationer och utvecklingssamtalen. Enkätsvaren visas upp i klasserna och eleverna utvärderar tillsammans och diskuterar olika åtgärder samt skriver en handlingsplan som blir en input till nästa års likabehandlingsplan. Denna process presenteras för eleverna i början av varje nytt läsår.

Vårdnadshavarna

Vid årets första föräldramöte informeras om likabehandlingsplanen och om skolans värdegrund. Likabehandlingsplanen ligger ute på skolans hemsida för alla föräldrar och vårdnadshavare att ta del av.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

För att skolan ska genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt och ett gemensamt arbetssätt, utbildas all personal på skolan fortlöpande samt deltar i diskussioner på studiedagar och på arbetslagstid kring trygghetsarbetet. Detta berörs också vid de årliga medarbetarsamtalen. Lindbackens skola har tagit fram ett ”Årshjul” att arbeta efter och som hjälper oss att under hela året följa upp arbetet på olika områden och inte glömma bort något moment. Vi utgår från en gemensam värdegrund som vi tillsammans kommer ta fram, vi gör kontinuerliga utvärderingar och arbetar intensivt för att hålla vår värdegrund levande.

